

Õiguskantsleri Kantselei

Lp Mikk Marran
Riigimetsa Majandamise Keskus
rmk@rmk.ee

14.05.2025 nr 7-4/250950/2503453

Riigimaal otsinguvahendi kasutamiseks loa andmine

Lugupeetud juhatuse esimees

Õiguskantslerile on esitatud avaldus, milles hobidetektorist soovib selgust, kuidas peaksid riigivara volitatud asutused korraldama otsinguvahendi kasutamise lubamist nende valduses oleva riigimaal arheoloogiliste leidude otsimiseks.

Otsinguvahendi (nt metallidetektori) kasutamine arheoloogiliste leidude otsimiseks väljaspool linna, alevi, aleviku ja küla selgelt piiritletavat kompaktselt asustusega ala (tiheasustusala) ning õuemaad on lubatud üksnes Muinsuskaitseameti väljastatud otsinguvahendi kasutamise loa alusel ([muinsuskaitseseadus](#) (MuKS) § 29). Kui otsing on kavandatud teise isiku omandis olevale maale (sh riigimaale), on lisaks vaja ka maaomaniku luba (MuKS § 29 lõige 10).

Kuigi õiguskantslerile esitatud avalduse sisu ei puuduta otseselt Riigimetsa Majandamise Keskust (RMK) ega käsitlen konkreetseid juhtumeid RMK valduses oleva riigimaal, aitab RMK praktika mõista, kuidas on maaomaniku loa andmist MuKS § 29 lõike 10 tähenduses seni tõlgendatud ja rakendatud. Seetõttu palume Teil kirjeldada RMK praktikat MuKS § 29 lõikes 10 nimetatud maaomaniku loa andmisel otsinguvahendi kasutamiseks RMK valduses olevatel riigimaadel. Selleks palume muu hulgas vastata järgmistele küsimustele, viidates oma vastustes ka asjakohasele õiguslikule alusele, millele RMK tugineb:

1. Kuidas toimub MuKS § 29 lõikes 10 nimetatud maaomaniku loa andmine RMK valduses oleva riigimaal otsinguvahendi kasutamiseks? Kas RMK käsitleb loa andmist otsinguvahendi kasutamiseks riigimaal riigivara kasutusse andmisena?
2. Kas RMK võtab otsinguvahendi kasutajalt tasu otsinguvahendi kasutamise eest RMK valduses oleva riigimaal?
3. Kui RMK võtab tasu, siis kuidas toimub tasu määramine ning kui suur on keskmine tasu?
4. Kas RMK antud luba otsinguvahendi kasutamiseks kehtib kõikidel RMK valduses olevatel maatükkidel?
5. Kui pikaks perioodiks RMK tavapäraselt kasutusõiguse annab, arvestades, et Muinsuskaitseameti otsinguvahendi kasutamise luba antakse kuni viieks aastaks?

Ootame Teie vastuseid hiljemalt 30. maiks 2025. Kui Te vajate vastamiseks lisaaega palume sellest aegsasti teavitada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Evelin Lopman
ettevõtluskeskkonna osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Mariann Salomets 6938410
Mariann.Salomets@oiguskantsler.ee